

සියළුම අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරුන්,
පළාත් සභා ප්‍රධාන ලේකම්වරුන්,
දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්,
ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සභාපතිවරුන් හා ආයතන ප්‍රධානීන් වෙත.

2016 අයවැය කැඳවීම

2016 වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම සඳහා උපදෙස් සහ මාර්ගෝපදේශ

1. හැඳින්වීම

රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය වේගවත් කිරීම අරමුණු කරගත් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මත පදනම්ව 2016-2018 සඳහා වූ මධ්‍යකාලීන අයවැය රාමුව තුළ 2016 වසර සඳහා ජාතික අයවැය සකස් කරනු ලැබේ.

සීමිත රාජ්‍ය සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම උදෙසා අයවැය සැකසීමේදී දැනට භාවිතා කරනු ලබන දියුණු කරන ලද වැඩසටහන් අයවැය ක්‍රමය (Modified Programme Budgeting) තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව, රාජ්‍ය වියදම් පූර්ණ සමාලෝචනයකට භාජනය කරමින් "ශුන්‍ය පාදක අයවැය ක්‍රමවේදය" (Zero Based Budgeting Approach) හඳුන්වාදීමට තීරණය කර ඇත.

ශුන්‍ය පාදක අයවැය ක්‍රමය පවතින සැලසුම්කරණය, අයවැයකරණය සහ සමාලෝචන ක්‍රියාවලිය සමග බද්ධ වූ ක්‍රමවේදයකි. එමගින් සීමිත සම්පත් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කිරීමේ ක්‍රම සහ විකල්ප හඳුනා ගනී. එසේම, එය වර්තමාන වැඩසටහන් වල කාර්යසාධනය, අරමුදල් සැපයීම සඳහා වූ සාධාරණීකරණය සහ ක්‍රමවත් සමාලෝචනයක් සඳහා අවධානය යොමු කර තාර්කිකව හා විශ්වාසනීයව සම්පත් නැවත බෙදාදීමට අවස්ථාව සලසන නම්‍යශීලී කළමනාකරණ ප්‍රවේශයකි.

2. සාර්ව ආර්ථික රාමුව

ආර්ථික වර්ධනය සියයට 8 ඉක්මවා ලඟාකරගැනීම සඳහා ආර්ථිකයේ සමස්ත ආයෝජනය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 30 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට අදහස් කෙරේ. පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජනය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 23-24 ක ප්‍රමාණයක් වේ යැයි අපේක්ෂා කරන බැවින් රාජ්‍ය ආයෝජනය මධ්‍යකාලීනව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් අවම වශයෙන් සියයට 6 - 7 ක් දක්වා වැඩි කිරීම අවශ්‍ය වේ.

එසේම, 2018 වනවිට අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය ලඟාකර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ආදායම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 17 ක් ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රමවේදයන් ඉලක්ක කිරීම ද අවශ්‍ය වේ. එමනිසා ඉහත සාර්ව ආර්ථික ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීම සඳහා ආයතනික සහ ආශීක ආදායම් ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිසංස්කරණය සහ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම හඳුන්වා දීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

03. අයවැය රාමුව

අයවැය රාමුවෙහි රාජ්‍ය ආදායමේ හා වියදමේ වඩාත් සුදුසු සංකලනයක් ආර්ථිකයේ තිරසාර වර්ධනය සනාථ කරනු ලැබේ. එබැවින්, සාර්ව ආර්ථික ඉලක්ක හා ජාතික සංවර්ධන ප්‍රමුඛතා මත යමින් වියදම් සීමාවන් තීරණය කරනු ඇත.

ආංශීය වියදම් සීමාවන් තුළ සමාන කාර්යයන් සිදුකරනු ලබන අමාත්‍යාංශ කිහිපයක් ඇතුළත්ව තිබිය හැකිය. එහිදී සිදුවිය හැකි ද්විගණනයන්, අතපිහිතවීම (overlapping) හා හිඟ සම්පත් බෙදා හැරීමේ කාර්යක්ෂම ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අරමුණින් 2016 වර්ෂයේ සිට අයවැය ක්‍රියාවලිය ශුන්‍ය පාදක අයවැයකරණ ප්‍රවේශය (Zero Based Budgeting Approach) සමඟ සම්බන්ධ කරනු ලැබේ.

සෑම අමාත්‍යාංශයකට අදාළ වියදම් සීමා හඳුනාගැනීම සඳහා දළ ආංශීය වියදම් සීමා මත පදනම්ව, අදාළ අමාත්‍යාංශවල ලේකම්වරු පහත පරිදි අයවැය සාකච්ඡා සඳහා කැඳවනු ලැබේ. වියදම් ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී, අමාත්‍යාංශ , දෙපාර්තමේන්තු, හා ආයතනවල ප්‍රධාන විෂයයන් හා කාර්යයන් හා සම්බන්ධවන අවසාන නිමැවුම් සහ ප්‍රතිඵල ළඟා කර ගැනීම තහවුරු කරන ලෙස අමාත්‍යාංශවල ලේකම්වරුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.

- පලමු පියවර - අමාත්‍යාංශවල පරිපාලන කාර්ය මණ්ඩලය හා ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ පුනරාවර්තන වියදම් සම්බන්ධව සාකච්ඡා පවත්වනු ලැබේ.
- දෙවන පියවර - භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අමාත්‍යාංශ අනුව මූලධන වියදම් ඇස්තමේන්තු සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා පවත්වනු ලැබේ.

(4) ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම

පහත ආකාරයට ශුන්‍ය පාදක අයවැයකරණ ක්‍රමවේදය (Zero based budgeting method) අනුගමනය කරමින් 2016-2018 මධ්‍යකාලීන අයවැය රාමුව තුළ, 2016 වර්ෂය සඳහා වියදම් ඇස්තමේන්තු සකස් කරන මෙන් සියළුම වියදම් දරන ආයතන වලින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.

- (i) අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතනවල මෙහෙවර, අරමුණු සහ කාර්යයන් සමාලෝචනය කර, වර්තමානයේ පවතින තත්ත්වය තුළ ඒවායේ අදාළත්වය ඇගයීමකට ලක්කොට අදාළ නොවන කාර්යයන්, ද්විගණනයන්, නාස්තීන් සහ අඩුපාඩුකම් හඳුනා ගැනීම.
- (ii) අරමුණුවලට ගැලපෙන පරිදි සියළුම වැඩසටහන්, ව්‍යාපෘති හා උප ව්‍යාපෘති සමාලෝචනය කිරීම.
- (iii) සියළුම වැඩසටහන්/ ව්‍යාපෘති/ උපව්‍යාපෘති ජාතික ප්‍රමුඛතාවයන් හෝ අරමුණු මත ප්‍රමුඛතාගත කරමින්, අඩු ප්‍රමුඛතාවයක් ඇති හා ඉවත් කළහැකි අදාළ නොවන කාර්යයන් හඳුනා ගැනීම.
- (iv) අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල වලට අනුව පදනම්ව සියළුම කාර්යයන් ආංශීය ඉලක්ක සමඟ සම්බන්ධ කිරීම.
- (v) ව්‍යාපෘති සහ උප ව්‍යාපෘතිවල වියදම් ඇස්තමේන්තු කිරීම වියදම් ඒකක (Cost unit) මත පදනම්ව සිදු කළයුතුය.

වාර්ෂික අයවැය '0' න් ආරම්භ වන ලෙස සලකා සකස් කරනු ලබන අතර, වියදම් අයිතම යම් වර්ෂයක අනුමත ප්‍රතිපාදන වලට සීමාවනු ඇත. එමනිසා, ඉදිරියට ගෙන යනු ලබන වියදම් සම්බන්ධ ගැටළු පැන නැගිය නොහැක.

මෙම වක්‍රලේඛයේ ඇමුණුම් 1 හි ඇති මාර්ගෝපදේශ පරිදි සෑම කාර්යයක්ම ළඟාකර ගැනීමට පියවර ගතයුතුය.

4.1 වියදම් පුරෝකථන

වියදම් පුරෝකථන සැකසීමේදී හා කාර්යයසාධන ඉලක්ක ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී පහත සඳහන් කරුණු සලකා බැලිය යුතුය.

- (i) උද්ධමනය - 2016 ඇස්තමේන්තු සඳහා උද්ධමනය මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ගලපනු ලබන බැවින්, රේඛීය අමාත්‍යාංශ විසින් එය සලකාබැලිය යුතු නොවේ.
- (ii) ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාවේ වෙනස්වීම් - වියදම් දරනු ලබන ආයතනය විසින් හිමිකම් ලබන වැඩසටහන් සඳහා වූ වියදම් ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී ප්‍රතිලාභ හිමි පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව මත පදනම්ව එහි අඩුවැඩි වීම ගැලපිය යුතුය. (උදා. වශයෙන් විශ්‍රාම වැටුප්, සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් හා පාසල් නිල ඇදුම්)
- (iii) වැටුප් හා දීමනා මත වෙනස්කිරීම් ගැලපීම - මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් මේ සඳහා වෙනම ප්‍රතිපාදන සලසන බැවින් වියදම් දරනු ලබන ආයතන විසින් වැටුප් වෙනස්වීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන එම ආයතනවල වියදම් පුරෝකථන තුල ඇතුලත් නොකල යුතුය.
- (iv) ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් - භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රසම්පාදනය සඳහා වූ සියළුම ඇස්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කරමින් නියමිත පරිදි සකස් කරන ලද සැලසුමකට අනුව සිදු කළයුතුය. ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් සකස් කර අවසන් වී නොමැති නම් ඒ සඳහා ප්‍රතිපාදන ඇතුලත් නොකළ යුතුය. අයවැය සඳහා වූ පිරිවැය ඇස්තමේන්තු ක්‍රමවත්ව සකස් කරන ලද ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් මත පදනම් විය යුතුය.

4.2 පුනරාවර්තන වියදම්

2015 ජූනි 30 දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුල පැවති සත්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සංඛ්‍යාව මත පදනම්ව පුද්ගල පඩිනඩි සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසනු ලැබේ. එමනිසා, සියලුම වැටුප් හා දීමනා ඒ අනුව ගණනය කළයුතුය. අනෙකුත් පුනරාවර්තන අවශ්‍යතාවයන් 2015 වර්ෂයේ පැවති මට්ටමට පවත්වාගත යුතුය. එසේම, 2016 වර්ෂය සඳහා පුනරාවර්තන වියදම් තීරණය කිරීමට පෙර යම් ගෙවිය යුතු හිඟ මුදලක් හෝ නිරවුල් නොකළ බැඳීමක් පවතී නම් එය සොයා බලන ලෙස අමාත්‍යාංශ වලින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.

4.3 මූලධන වියදම්

මූලධන වියදම් පහත පරිදි වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනා ගතයුතුය.

- (අ) විදේශ අරමුදල් මත යැපෙන ව්‍යාපෘති සහ ඒ හා බැඳුණු දේශීය අරමුදල් අවශ්‍යතාවය
 - (ආ) දේශීය අරමුදල් මගින් ක්‍රියාත්මක වන අනෙකුත් මූලධන වියදම්
- මූලධන වියදම් සඳහා සම්පත් වෙන්කිරීමේ ප්‍රමුඛතා පහත ආකාරයට තීරණය කළ යුතුය.

- (i) දැනට ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති වල වැඩ අවසන් කිරීම (දේශීය හා විදේශීය අරමුදල් යටතේ)
- (ii) මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම
- (iii) වියදම් සීමාව තුළ ඉහත (i) සහ (ii) සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමෙන් අනතුරුව සලකා බැලිය හැකි නව ව්‍යාපෘති

රජයේ ප්‍රමුඛතා අනුව ඉහත අයිතම (i) හා (ii) සඳහා වියදම් වෙන්කිරීමෙන් අනතුරුව ප්‍රතිපාදන සීමාවන් තුළ සම්පත් අවශ්‍ය පරිදි වෙන්කර ගැනීමට වියදම් දරනු ලබන ආයතනවලට නිදහස පවතී. එහෙත්, ඉහල ප්‍රමුඛතාවයක් ඇති කාර්යයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි ප්‍රතිපාදන වෙන්කර නොමැති බව මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබුවහොත්, අදාල අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් සමඟ සාකච්ඡා කර මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් වියදම් සීමාව තුළ ප්‍රතිපාදන සංශෝධනය කරනු ලැබේ.

5. ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශකයන්
 සෑම ව්‍යාපෘතියකටම අදාලව කාර්යසාධන දර්ශක හඳුනාගැනීමට 2016 වර්ෂයේදී උත්සාහ කරනු ලැබේ. ඒ අනුව, ඇමුණුම 2 හි ලබාදී ඇති ආදර්ශ ආකෘතිය භාවිතා කරමින් සෑම ව්‍යාපෘතියකටම අදාලව අවම වශයෙන් දර්ශක 2 ක් හඳුනා ගන්නා ලෙස වියදම් දරන ආයතනවලින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ. එසේම, යම්කිසි වියදම් ආයතනයක් ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක පාදක කොටගත් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබාකර ගැනීමට අපොහොසත් වුවහොත්, එය ඊළඟ වර්ෂයේ සම්පත් වෙන්කිරීම කෙරෙහි සාණාත්මකව බලපානු ඇත.

- 6. වෙනත් තොරතුරු
 - 6.1 කාර්යමණ්ඩල තොරතුරු
 ඇමුණුම 3 හි ඇති ආදර්ශ ආකෘතිය භාවිතා කරමින් සියලුම වියදම් දරනු ලබන ආයතන 2015.06.30 දිනට තම ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩල පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.
 - 6.2 වාහන පිළිබඳ තොරතුරු
 ඇමුණුම 4 හි ඇති ආදර්ශ ආකෘතිය අනුව 2015.06.30 දිනට තම ආයතනය සතු සියළුම වාහන පිළිබඳ යාවත්කාලීන කරන ලද තොරතුරු ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.
 - 6.3 ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම

රජයේ ආයතන වෙනුවෙන් නව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් සඳහා විශාල ඉල්ලීම් ප්‍රමාණයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය වේ. පවතින සම්පත් ප්‍රශස්ථ ලෙස උපයෝජනය කිරීම සහ කාර්යක්ෂම ලෙස සේවා සැපයීම තහවුරු කරනු වස් එක් වහලක් යට රජයේ ආයතන විශාල ප්‍රමාණයක් ස්ථාපනය කල හැකිවන පරිදි මහල් කිහිපයකින් යුත් කාර්යාල සංකීර්ණයක් ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව, අමාත්‍යාංශ / දෙපාර්තමේන්තු / ආයතන සඳහා නව කාර්යාල ඉඩකඩ අවශ්‍යතාවයන් ඊට අදාළ සියලුම තොරතුරු සමඟ සලකා බැලීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

6.4 ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සහ ආයතන

පවත්නා වැය විෂයයන් (object codes) පාදක කර ගනිමින් ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සහ ආයතන තම වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තු සකස්කල යුතුය. රේඛීය අමාත්‍යාංශ වල ප්‍රධානීන් විසින් ස්වකීය ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලවල හා ආයතනවල කාර්යයන්, ලාභදායකත්වය සහ එම ආයතනයට නියම කරන ලද කාර්යයන් වල අදාළත්වය ආදිය සමාලෝචනය කළ යුතුය. එසේම, ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන් පවතින්නේ නම් නිශ්චිත කාලරාමුවකට අදාළව ඉලක්ක ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

7. ඒකාබද්ධ භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය (Integrated Treasury Management Information System)

මාර්ගගත (Online) පද්ධතියක් හරහා වියදම් ආයතනවලින් අයවැය තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා කටයුතු සකස් කරමින් පවතී. ඒ අනුව, මෙම ඒකාබද්ධ භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය 2016 අයවැය සකස් කිරීම සඳහා පහසුකම් සලසනු ඇත.

8. වියදම් ඇස්තමේන්තු කෙටුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම

ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම වේගවත් කිරීම සඳහා අදාළ තොරතුරු වදන් සැකසුම්/පැතුරුම්පත් (ms word or excell work sheets) ලෙස www.Treasury.gov.lk වෙබ් අඩවියේ ජාතික අයවැය - 2016 නමින් ඇතුළත් කර ඇත. ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛ අංක 3/2015 සඳහා වූ ඇමුණුම් වදන් සැකසුම්/පැතුරුම්පත් (ms word or excell work sheets) ලෙස බාගත කර ගැනීම හෝ මුද්‍රණය කර ගැනීම කළ හැකිය. සියළුම වියදම් ආයතන අදාළ ආකෘති සම්පූර්ණ කර 2016 කෙටුම්පත් අයවැය ඇස්තමේන්තු සකස් කර, 2015 අගෝස්තු මස 10 දින හෝ ඊට පෙර ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළයුතුය. අමාත්‍යාංශය යටතේ වන ආදායම් ලබන ආයතනවල අයවැය ඇස්තමේන්තුවල පිටපතක් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමු කළයුතුය. එම අයවැය ඇස්තමේන්තු සහ ඉල්ලීම් පිලිබඳව සමාලෝචනය කිරීම සඳහා වූ ආංශික උපදේශක සාකච්ඡා 2015 අගෝස්තු මස 10 - 28 දින දක්වා කාලය තුළ පවත්වනු ඇත.

නිසි මූල්‍ය කළමනාකරණයක් තුළ රාජ්‍ය වියදමෙහි කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිතාවය වැඩිකිරීමට සහ හිඟ සම්පත් තාර්කික ලෙස වෙන්කිරීම සනාථ කිරීමට ආයතන සඳහා ඇස්තමේන්තු සැකසීමේදී සියළුම ආයතන ප්‍රධානීන්ගේ පෞද්ගලික මැදිහත්වීම අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

මෙම වක්‍රලේඛය සම්බන්ධව යම් පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍යවන්නේ නම්, ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ අමාත්‍යාංශ හෝ වියදම් ඒකක සඳහා අනුයුක්ත කර ඇති නිලධාරීන් සම්බන්ධ කර ගත හැකිය.

අත්.කළේ/ ආර්.එච්.එස්.සමරතුංග
භාණ්ඩාගාර ලේකම්

පිටපත් :

1. ජනාධිපති ලේකම්
2. අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්
3. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්
4. විගණකාධිපති